

som man kunde ønske anderledes, og det er naturligt, at Ministrene faar Lejlighed til at gøre Rede for, hvorledes Administrationen ser paa dem. Kun paa et enkelt Punkt har jeg nogle Bemærkninger at gøre til en af Ministrene, nemlig til den højtærede Indenrigsminister. Den højtærede Indenrigsminister blev ligefrem fortørnet over, at jeg baade i Fjor og i Aar havde kritiseret hans Stilling til det kommunale Selvstyre, og navnlig var den højtærede Minister meget fornærmet over, at jeg havde omtalt hans Stilling til den Skole, som Byraadet i Svaneke vilde have opført; Ministeren mente, det var en Avisand, jeg havde ladet slippe løs. Jeg forstaar nu ikke, hvorfor den højtærede Minister er saa bange for Avisænder, for dersom Ministeren er Jæger, vil han hver Morgen, gaar han læser „København“ til sin Morgenkaffe, se et Andetræk, som kan faa en gammel Jægers Tænder til at løbe i Vand; Mage til Andetræk gives der sikkert ikke her i Landet. Men hvad selve Sagen annaar, har jeg jo faaet samme Opfattelse af den Sag, som hele Byraadet i Svaneke, den højtærede Ministers Meningsfæller iberegnet, har faaet, og som den ganske Presse i Landet har faaet, ogsaa Ministerens eget Partis Presse; der synes ikke at være nogen anden Opfattelse af denne Sag end den, jeg har faaet; ogsaa det ærede Medlem fra Bornholm, Hr. Hans Rasmussen, som havde Ordet efter Ministerens Tale, havde faaet samme Opfattelse. Det forekommer mig derfor, at der ingen Grund er for Ministeren til at tage Tingene saa højtideligt. Det drejer sig her om Opførelse af en ny Skole til Afløsning af en gammel Bygning, som er hundrede Aar gammel, hele Byraadet har været enigt derom, og det er og bliver da efter min Mening i Strid med det kommunale Selvstyre, naar Ministeren i et Spørgsmaal som dette vil hindre Byen i at opføre en saadan Skole; det er, som jeg siger, et Brud paa det kommunale Selvstyre. Og det er i dette Tilfælde ikke tilstrækkeligt, at Ministeren vil have et Slags Referendum indført til Vælgerne, thi medens et Referendum selvfølgelig kan anvendes, naar der er Strid i Byraadet, naar der er et Flertal og et Mindretal, er der ikke Plan i at forlange en saadan Afstemning, naar hele Byraadet er enigt, og naar det drejer sig om noget saa naturligt som Opførelse af en ny Skole. Det forekommer mig, at dette Spørgsmaal rækker længere end lige akkurat til Svaneke. Det skulde gerne være saaledes, som jeg ogsaa fremhævede i min første Tale fra denne Plads, at der,

hvad det kommunale Selvstyre angaar, gjaldt en vis Standard, som ikke blev forandret fra det ene Ministerium til det andet. Det maa være saaledes, at hvad enten der er et konservativt Ministerium, et Venstreministerium, et radikalt eller socialistisk Ministerium, er Administrationen overfor Kommunerne i Hovedsagen den samme; Hovedreglerne maa være ensartede, ellers bliver det ganske umuligt for de kommunale Administrationer at arbejde. Det er Grunden til, at jeg gentagne Gange har rejst dette Spørgsmaal; jeg vilde indstændigt henstille til den højtærede Minister, at han ganske vist optraadte som Raadgiver overfor de forskellige Kommuner i større økonomiske Spørgsmaal, men ikke med Tvangsforanstaltninger, hvorved Ministeriet fuldstændig kuldkafter det kommunale Selvstyre.

Jeg vil i øvrigt gerne gøre et Politiske Bemærkninger. Vi har nu under denne Debat hørt ret meget om, hvad der er sket for Aar tilbage, og ogsaa noget om, hvad der skal ske i Fremtiden; vi har derimod hørt mindre om, hvad der skal ske i Nutiden, i den allernærmeste Fremtid, men vi har dog faaet at vide, hvad Regeringspartiet vil gaa til Valg paa. For saa vidt det drejer sig om en Parole, om et fængende Slagord, har vi faaet Parolen. Man begyndte med Ordet Liberalisme, men det er under Debatten gaaet fuldstændig ud af Sagaen; der er ingen længere, der snakker om Liberalismen, udover det ærede Medlem Hr. Rode. Fra Regeringspartiets Side er det aabenbart gaaet fuldstændig ud af Spillet, det er ogsaa ganske naturligt, for det var jo laant Gods for Regeringspartiet. Det var nemlig det ærede Medlem Hr. Rode, som i Fjor under Finanslovbehandlingen tog Slagordet Liberalismen op; det ærede Medlem har jo i Kraft af sit gode Hoved let ved at kaste sig ind i en saadan Fæstning, naar det kniber, og den Gang, da Socialdemokratiet betonedede, at man selv vilde danne Regering, uden det ærede Medlems Medhjælp eventuelt, saa opfandt det ærede Medlem Hr. Rode Ordet Liberalismen. I Aar havde Regeringspartiet optaget det, men det har aabenbart opgivet det igen i Erkendelse af, at de ikke kunde gaa til Valg paa laant Gods, og nu er det altsaa blevet til, at Regeringspartiet gaar til Valg paa den højtærede Statsministers Personlighed og paa det borgerlige Samarbejde. Hvad Samarbejdet angaar, er der jo en lille Kurre paa Traaden. Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen vil ikke lege med, han vil ikke have noget af den Gryde, han